

MŪŽIZGLĪTĪBAS UN KULTŪRAS INSTITŪTS "VITAE"

Reģ.Nr. 40008245551, Kvēles iela 64, Rīga, LV-1064, Tālrunis: +371 29179865
E-pasts: rolands.ozols@gmail.com, vitae.biedriba@gmail.com, mājas lapa: www.vitae.lv

PIEAUGUŠO NEFORMĀLĀS IZGLĪTĪBAS IESTĀDE "ROLANDA OZOLA NEFORMĀLĀS IZGLĪTĪBAS CENTRS"

Rīgā

2018.gada 15.maijā
Nr.1.-10./22

Valkas novada domei
Semināra ielā 9
Valka, Valkas novads
LV-4701

Par mācīšanas un mācīšanās procesa tematiskās izpētes rezultātiem

Atbilstoši 2018.gada 2.marta līgumam Nr.VND/4-22/18/83, kas noslēgts starp Valkas novada domi un biedrību Mūžizglītības un kultūras institūts "Vitae", 2018.gada 17.aprīlī tika veikta Valkas Jāņa Cimzes ģimnāzijas mācīšanas un mācīšanās procesa ārējā mācību procesa kvalitātes vērtēšana, kuru veica Mūžizglītības un kultūras institūta izglītības konsultanti – Mudīte Grava, Rolands Ozols un Kristīne Paisuma.

Ieteikumi mācīšanas un mācīšanās procesa pilnveidei izglītības iestādē, ievērojot 2018.gada 17.aprīlī vērotās 15 mācību stundas:

1. Analizējot mācību stundu vērošanas rezultātus, uzskatām, ka izglītības iestādes stiprās puses ir: i) izglītojamiem atbalstoša vide un izglītības iestādes mikroklimats, ii) izglītojamo un pedagogu profesionālas attiecības mācību procesā, iii) pedagogu augstas gaidas attiecībā uz izglītojamo mācību sasniegumiem. Izglītības iestādes stipro pušu kopums ļauj izteikt secinājumu, ka izglītības iestādei būtu ieteicams saglabāt visas esošās izglītības pakāpes un izskatīt iespēju to veidot par iekļaujošu kopienas skolu ar specializāciju uz dzīvesprasmju un profesionālo iemaņu attīstīšanu vienā vai vairākās mācību jomās.
2. Analizējot iespējas veidot pakāpenisku mācību procesa pāreju no skolotājcentrēta uz bērncentrētu, aicinām izvērtēt iespējas kādā no mācību gadiem par vienu no sasniedzamajiem rezultātiem metodiskajā darbā noteikt tādu mācību darba formu, metožu un metodisko paņēmieni izmantošanu ikdienas mācību procesā, kas palielina formatīvās vērtēšanas apjomu mācību stundā un visu veidu atgriezeniskās saites sniegšanu (skolotājs – skolēni, skolēni – skolotājs, skolēns – skolēns). Vēršam uzmanību, ka citi iespējamie kritēriji, kuri atklāj bērncentrētu mācību procesu ir: i) īstermiņā - mācību stundas mērķu komunicēšana skolēniem saprotamā veidā mācību stundas sākumā, pāreja no pieejas "mācīt" uz "mācīt mācīties", uzmanības noturības respektēšana mācību stundā 7-10 minūtes, u.c.; ii) ilgtermiņā – skolēnu pašu mācīšanās mērķu un sasniedzamā rezultāta noteikšana dienai, nedēļai, semestrim un mācību gadam, jaunu paradumu veidošana skolēniem mācību un audzināšanas procesā, kā arī papildus darbs vērtīborientētā mācību procesā no pedagoga puses, kur arvien vairāk tiek izmantotas metodes, kuras dod iespēju akcentēt noteiktas personības un sabiedrības attīstībai nozīmīgas vērtības ar mācību satura palīdzību, izmantotajiem metodiskajiem paņēmieniem un metodēm, vērtēšanas veidiem un metodēm (īpaši – aprakstošā vērtēšana, kura tiek izmantota pašvērtējumā un ir pašu skolēnu veikta). Veidot metodiskā darba sistēmu, kurā ir uz sasniedzamajiem rezultātiem balstīts darbs (mācību gada sākumā – konkrēti sasniedzamie rezultāti ar noteiktiem kritērijiem izvērtēšanai, mācību gada laikā – pedagogu savstarpējā sadarbība, īstenojot plānu, iespējams, kursi par konkrētiem saturiskajiem un metodiskajiem jautājumiem, mācību gada noslēgumā – izvērtējums attiecībā pret mācību gada sākumā izvirzītajiem sasniedzamajiem rezultātiem). Paveikto iesakām prezentēt skolas iekšējā pasākumā (tradicionāli - pedagoģiskās padomes sēdē, iespējams, papildinot ar 1 – 1,5 h garām darbnīcām) un pasākumā, kas orientēts uz novada un citu ieinteresēto izglītības iestāžu

pedagogiem (tradicionāli – konference, seminārs vai darbnīca, kurā ir pašu pedagogu veidotas darbnīcas par mācību gada laikā paveikto).

3. Izvērtējot profesionālās pilnveides kursu nepieciešamību un to atbalstu nepieciešamo pārmaiņu īstenošanai izglītības iestādē, uzskatām, ka šobrīd būtu jēgpilni piedāvāt pedagogiem iespējas apgūt šādus tematus kursus: i) pedagogu profesionālo pārliecību ietekme uz izglītojamo sasniedzamajiem rezultātiem; ii) pedagoga personības un dzīves pozīcijas ietekme uz profesionālo darbību un personiskās efektivitātes jautājumiem; iii) personības metakognitivitāte, argumentācija un domāšanas process.
4. Papildus pedagogu profesionālās pilnveides kursiem, iesakām veidot profesionālās pilnveides darbnīcas pedagogiem par mācību procesa aktuālajiem didaktikas jautājumiem, ietverot tādas saturiskos moduljus kā vienota komunikatīvā platforma par didaktikas saturiskajiem jautājumiem, 3 fāzu mācību stundas norises plānošana, mācību stundas mērķu formulēšana skolēniem saprotamā valodā, atgriezeniskās saites sniegšanas veidi un iespējas izglītojamiem stundas laikā, individuālā, pāru un grupu darba strukturēšana mācību stundā, mācību procesa individualizācija, diferenciacija un personalizācija atbilstoši vecumposmam, kustību un dinamiskās pauzes mācību procesā, izglītojamo ieguldījuma akcentēšana, izmantojot pašvērtējuma sniegtās iespējas, jēgpilna mājas darbu sistēmas izveide.

Apzinoties dažādu vietējo faktoru un iespēju ietekmi uz turpmākajiem pieņemamajiem lēmumiem, kā arī iespēju, ka ārpus mūsu apzinātās situācijas un informācijas ir vēl dažādi apstākļi, kuri ietekmē šobrīd pieņemamos lēmumus, lūdzam, Jūs rūpīgi izvērtēt jebkuru no mūsu sniegtajiem ieteikumiem, un faktiskos lēmumus pieņemt, vadoties no tā brīža iespējām un aktuālās situācijas. Ja nepieciešama papildus informācija par kādu no šeit minētajiem ieteikumiem un rekomendācijām, ar prieku turpināsim mūsu sadarbību.

Patiesā cieņā,

valdes priekšsēdētājs

Rolands Ozols